

CRITERIS I ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES PER L'ELABORACIÓ DELS PLANS LOCALS DE JOVENTUT

NOVEMBRE DE 2007

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria de Joventut

Perquè un Pla Local de Joventut?

Abans d'impulsar la realització d'un Pla local de joventut convé que ens preguntem per a què el volem. Els objectius o les motivacions per les quals podem impulsar el desenvolupament del Pla poden ser múltiples i diversos. Les respostes a aquesta pregunta per tant poden ser variades i des de la nostra perspectiva no totes les respostes són vàlides. Per a nosaltres el Pla Local ha de respondre a :

- La necessitat de fer un anàlisi de la realitat juvenil per: identificar, diagnosticar, conèixer millor el col·lectiu al qual ens adreçem,...
- La necessitat de definir objectius i actuacions i planificar-les adequadament, ja sigui amb el propi departament de joventut o amb la resta de departaments.
- La necessitat de difondre la perspectiva i la sensibilitat del col·lectiu jove dintre l'organització municipal, de manera que aquesta visió impregni el conjunt d'actuacions municipals.
- La necessitat de coordinar els recursos existents i identificar les mancances que cal cobrir.
- La necessitat d'implicar els diferents agents socials, i en especial els joves.
- La necessitat de millorar la situació i realitat dels joves a través d'actuacions concretes.

Per tant apostem per treballar per disposar de Plans Locals de joventut amb unes característiques concretes i amb uns trets específics.

El nostre Pla Local de Joventut volem que sigui:

- Realista
- Transversal
- Útil
- Incisiu
- Transparent
- Accessible
- Democràtic
- Engrescador
- Inclusiu
- Compartit
- Adaptable
- Participatiu
- Clar
- Concís
- Transformador
- Generador de consciència
- Consensuat
- Polític
- Coherent
- I amb perspectiva de futur...

Quins criteris han d'orientar el nostre Pla?

Per fer possible un Pla com el que volem cal que tinguem en compte alguns criteris bàsics i premisses que hauran d'orientar el nostre treball i les successives fases del nostre projecte.

- **Lideratge i consens polític:** Cal comptar amb una voluntat política clara i un lideratge ferm per tal que el Pla respongui a aquesta voluntat transformadora. Per tant caldrà visualitzar aquest suport, treballar pel consens, dimensionar el procés i les actuacions que se'n desprenen, exercir el lideratge, delegar, compartir responsabilitats, fer un seguiment, rendir comptes ...
- **Transversalitat del projecte:** El Pla Local de joventut ha de ser necessàriament transversal. Ha de recollir la perspectiva de les diferents àrees o departaments municipals i ha de poder incidir en elles. La realitat dels joves és una realitat complexa i les seves necessitats no poden ser abordades des d'una lògica departamental sinó que requereix d'una lògica de treball integrada i transversal.
- **Realisme del Pla:** El Pla Local de joventut ha de ser una eina que ens ajudi a optimitzar, planificar i avaluar les nostres actuacions. Així doncs caldrà dimensionar el Pla a les possibilitats reals de la seva implementació, establint els objectius i els reptes pels quals hem de treballar, amb l'ambició necessària, però sense perdre de vista la realitat des de la que treballem. Per tant haurà de disposar de recursos propis i específics per poder desenvolupar-se, i comptar amb la complicitat de tots els agents implicats, interns i externs a l'organització municipal.
- **Participació activa dels joves:** El Pla Local de joventut ha de ser participat. Entenem els joves no com a subjectes passius de les polítiques de joventut sinó com a subjectes actius que proposen, planifiquen, avaluen i es corresponsabilitzen de les decisions. El Pla local per tant haurà de comptar amb la participació dels joves en les seves diferents fases i moments.
- **Concreció :** El Pla Local ha de definir de manera clara els objectius, les accions i els responsables de dur-les a terme. Aquesta concreció i claredat ha de permetre que sigui una eina útil i avaluable
- **Un Pla coherent:** El Pla ha de ser coherent amb la resta de l'organització municipal i amb els altres Plans i projectes que es desenvolupen al municipi.

“allò que voldríem fer, i sabem que no podrem”.

“les actuacions que els agradaria que es fessin als joves”.

En resum el Pla Local de Joventut NO és només.

“un document de bones intencions”.

“un requisit per una subvenció”.

“un instrument de pressió perquè els altres departaments facin el que volem”.

“el Pla d’Actuació del Departament de Joventut”

Amb qui i com s’organitza el nostre Pla?

El Pla Local de joventut ha de comptar com a mínim amb la participació activa de diferents agents:

- Polítics/ques
- Tècnics/ques
- Joves
- Altres agents socials i professionals

Ha de desenvolupar diferents aspectes:

- Analitzar la realitat actual dels joves.
- Analitzar les polítiques locals de joventut i els seus recursos.
- Recollir l'opinió dels diferents agents implicats: tant en el coneixement dels recursos, la satisfacció dels serveis, com en la identificació de necessitats i l'elaboració de propostes.
- Reflexionar entorn a la voluntat i les possibilitats d'actuació.
- Identificar les línies de treball a desenvolupar.
- Identificar accions, responsables, calendari.
- Execució del Pla

Però no tots els agents implicats tenim el mateix paper i responsabilitat en el projecte...

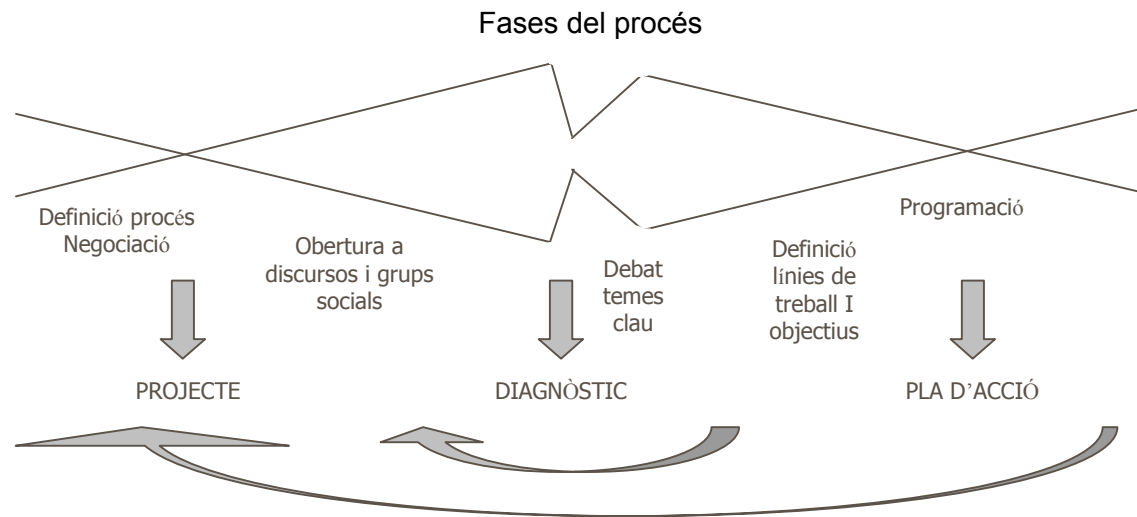
- Els polítics/ques han de liderar, escoltar, decidir i explicar.
- Els tècnics/ques han d'oferir elements d'anàlisi, criteri tècnic, arguments, alternatives d'actuació, motivar, dinamitzar i executar accions.
- Els joves han d'opinar, implicar-se, fer propostes, executar accions i demanar l'acompliment dels compromisos.

Fases en l'elaboració del Pla:

Fases del procés:

- Disseny del projecte, presentació i informació.
- Fase de diagnòstic: Reflexió i anàlisi de la situació.
 - Anàlisi quantitatiu de la realitat juvenil
 - Diagnòstic Intern: organització municipal
 - Diagnòstic extern: Realitat social
- Devolució diagnòstic i elaboració de línies de treball.
- Elaboració del Pla i planificació de l'avaluació.
- Planificació de l'avaluació.
- Aprovació i difusió.
- Desenvolupament del Pla.
- Avaluació.

FASE DE DIAGNÒSTIC

El primer pas: L'anàlisi de la realitat juvenil

Una de les primeres tasques que haurem d'impulsar abans d'elaborar el Pla Local de Joventut és disposar d'un anàlisi de la realitat juvenil del municipi. Cal conèixer la realitat sobre la qual volem actuar i a aquest coneixement ens apropem des de diferents perspectives.

- L'anàlisi quantitatiu

Una d'aquestes aproximacions serà l'anàlisi quantitatiu i l'estudi sociodemogràfic de la població jove. Aquest anàlisi ens ha de permetre:

- Tenir una visió de la "realitat" des del punt de vista de les dades.
- Contrastar opinions "subjectives" respecte la realitat amb dades.
- Aportar elements de reflexió als propis joves, tècnics i polítics.
- Contrastar el segment de la població jove que participa amb les dades del seu perfil sociològic.
- Contrastar i comparar amb l'entorn més proper (la comarca i municipis similars).

Per tant volem dades per utilitzar-les en l'anàlisi, especialment aquelles que tenen una incidència en la definició de polítiques públiques. Cal que aquestes dades siguin de qualitat (dades adequades, pertinents i no excessives), siguin fiables (hagin estat ben recollides) i siguin actuals (que responguin a la situació més actual possible).

Ara bé, l'anàlisi quantitatiu té unes debilitats i unes fortaleeses que cal que tinguem presents:

Algunes debilitats i amenaces de l'anàlisi quantitatiu...

- Sovint treballem amb dades poc actuals. Aquest fet és especialment notori amb variables molt canviants com per exemple l'evolució de la immigració, que en pocs anys ha variat substancialment.
- Contradicció d'algunes dades.
- Tenim dificultat per tenir dades d'aspectes que ens interessin analitzar, com per exemple, les dades de salut o les de mobilitat per motius d'oci.
- Tenim dificultat per generar noves dades. Normalment treballem amb dades ja existents i resulta complicat generar-ne de noves.
- S'han d'interpretar evitant un possible biaix en l'anàlisi degut als prejudicis dels propis tècnics que realitzen l'anàlisi.
- Tenim dificultat per interpretar les dades donat que sovint hi ha un excés de volum de dades, sovint contradictòries i cal saber triar les que ens interessin.
- Existeix el risc de relativitzar les dades en front les percepcions en municipis petits i mitjans així com de que es descontextualitzin o es frivolitzin.

Algunes fortaleeses i oportunitats de l'anàlisi quantitatiu...

- Serveixen per contrastar i confrontar percepcions i realitats.
- Aporten una primera fotografia del municipi.
- Poder servir per detectar necessitats actuals i futures. Apunten tendències.
- Serveixen per *"tocar de peus a terra"*.
- Aporten credibilitat.
- En la majoria dels casos les dades ja les tenim només les hem de recollir.

En el cas de la comarca del Vallès Oriental, ja s'ha fet una important tasca de recollida i sistematització de les dades juvenils. La majoria d'aquestes dades estan disponibles a www.vallesjove.cat. i han de servir de punt de referència per a l'elaboració dels corresponents estudis sociodemogràfics. Aquests estudis haurien d'incloure l'anàlisi dels següents paràmetres:

- El diagnòstic intern i extern: El mapa de recursos i la visió dels polítics/ques i tècnics/ques

Una segona aproximació que ens aportarà una informació rellevant sobre la joventut i la seva realitat és el diagnòstic intern i extern dels recursos i serveis adreçats a la població jove. L'elaboració del Pla Local de Joventut ha de contemplar i tenir present els recursos de que disposa el municipi, ja siguin del propi ajuntament (equipaments, programes, serveis, etc.) o de l'àmbit extern a l'ajuntament (recursos d'altres administracions, teixit social, etc.), tot diferenciant els programes específics per joves d'aquells que tot i tenir un caràcter general tenen incidència en la població jove.

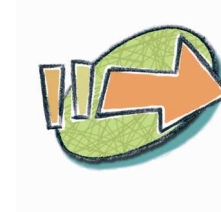
Per poder elaborar aquest mapa de recursos caldrà tenir present que volem aconseguir dos tipus d'informació diferents:

- Informació objectiva sobre recursos, programes, serveis, etc.
- Percepcions polítiques i tècniques respecte a aquests recursos i serveis (tant els dirigits específicament als joves, com els generals que els afecten), i la situació dels joves en general.

Per tant haurem de valorar:

- La dimensió de la informació que obtenim; què volem saber, com ho recollim, etc.
- La dimensió estratègica de les relacions que estem generant amb els diferents agents que intervenen en l'àmbit juvenil.

En funció d'això definirem la metodologia més adequada en cada cas: entrevistes en profunditat, grups de discussió, fitxes, etc.

- Joves i població
- Joves i educació
- Joves i treball
- Joves, habitatge i emancipació
- Joves i conjuntura econòmica
- Joves i mobilitat
- Joves i llengua
- Joves i salut
- Joves i oci (fonts municipals)
- Joves i participació (fonts municipals)

Amb qui hem de parlar?	Amb quina metodologia?	Què volem aconseguir?
Àmbit Polític <ul style="list-style-type: none"> - Regidor/a joventut - Equip de govern - Oposició 	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes o grup de discussió 	<ul style="list-style-type: none"> - Lideratge polític. - Visions de les polítiques de joventut al municipi. - Teixir complicitats i consens entorn el procés.
Àmbit tècnic <ul style="list-style-type: none"> - Responsables d'àrees o serveis - Tècnics de serveis 	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes o grups de discussió - Fitxes d'actuació 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació sobre les actuacions i serveis adreçats als joves. - Sumar esforços i complicitats tècniques.
Altres agents <ul style="list-style-type: none"> - Professionals vinculats a la joventut. - Tècnics no municipals. - Agents socials i econòmics 	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes o grups de discussió 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació sobre altres actuacions i serveis adreçats als joves. - Sumar esforços i complicitats tècniques i socials.

Per tant com a resultat final d'aquest treball hauríem de disposar de:

- Dades objectives:
 - Informació quantitativa

- Recursos i polítiques: serveis, equipaments, etc.
- Teixit associatiu
- Percepcions (valoracions):
 - Visió política
 - Visió tècnica

- L'anàlisi qualitatiu: les percepcions dels joves

En primer lloc cal que tinguem clar per què volem la participació juvenil. Les raons que justifiquen la necessitat de que els joves participin són diverses:

- Perquè és un dret dels joves reconegut per la legislació i és obligació de l'administració facilitar que el puguin exercir.
- Per què amb la seva participació podem millorar les polítiques de joventut, ajustant-les millor a les seves necessitats.
- Per fomentar la transformació social i la forma de governar, establint metodologies de treball que fomenten la implicació i la responsabilitat compartida.
- Per apropar el govern als joves i els joves al govern reforçant els valors democràtics.

Així doncs el treball amb els joves ens ha de permetre:

- Recollir les diferents visions que tenen els joves respecte el seu municipi i valorar els serveis i recursos existents.
- Aportar elements de reflexió als propis joves, tècnics i polítics i reforçar la dimensió pedagògica i educativa del procés.
- Contrastar les diferents perspectives i arguments.
- Implicar-los i ajudar-nos a prendre decisions.

A l'hora de dissenyar i desenvolupar el treball de camp cal però tenir en compte diferents aspectes i respondre algunes preguntes: a quins joves volem arribar? sobre quins aspectes volem parlar? com entenem aquesta participació dels joves: dinamització, decisió, implicació, gestió, etc.?

Cal tenir present que la participació dels joves, en aquest procés l'entendem com una participació activa que pretén incidir i transformar la realitat que els envolta ja sigui incidint en les polítiques públiques, transformant la manera de relacionar-se o correponsabilitzant-se en la presa de decisions sobre temes que els afecta.

Així mateix cal tenir en compte que el que anomenem població jove, és un col·lectiu molt heterogeni i que compren una franja d'edat prou àmplia com perquè s'identifiquin diferents necessitats i interessos en funció del moment vital en el que es troben. Haurém de definir quins joves participen, valorant que el que pretenem és que estiguin recollits els diferents discursos i opinions sobre cada àmbit (representativitat discursiva) així com comptar amb les opinions més significatives.

Tots aquest elements hauran de tenir-se en compte en el disseny metodològic del procés per vetllar per una bona representació dels diversos interessos i perfils que podem trobar en un territori per evitar que les nostres estratègies o metodologies condicionin el resultat.

Amb quins joves parlem?	Quines estratègies fem servir?	Amb quines tècniques treballem?
<p>En funció de l'edat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De 12 a 16 anys ▪ De 17 a 24 anys ▪ De 25 a 30 anys 	<ul style="list-style-type: none"> - Anar a on els podem trobar: IES, places,... - Fer difusió, personalitzar missatges,... 	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes a informants claus - Entrevistes grupals
<p>En funció de la seva organització:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Joves associats o organitzats ▪ Joves no associats 	<ul style="list-style-type: none"> - Utilitzar llenguatge adequat... - Ser creatius... - Crear un clima agradable i que s'ho passin bé. 	<ul style="list-style-type: none"> - Grups de discussió - Grups aleatoris
<p>En funció del territori:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nucli urbà ▪ Urbanitzacions ▪ Barris 	<ul style="list-style-type: none"> - Reforçar estímuls positius. - Vetllar per la dinamització. - Partir dels seus interessos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dinamització a les aules - Dinamització al carrer
<p>Altres variables:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Situació laboral ▪ Origen ▪ Afinitats 	<ul style="list-style-type: none"> - Aprofitar els llocs de trobada que ja tenen (entitats, casals, etc.). - Aprofitar recursos com PIDCES, delegats, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Quadern de debat - Enquestes

A l'hora d'organitzar el procés participatiu haurem de tenir en compte alguns aspectes com ara:

Treballar amb uns criteris clars que regiran la participació dels joves:

- Definició clara del rol dels diferents agents implicats en el PLJ.
- Delimitació dels objectius del pla i de les regles del joc.
- Participació informada i transparent.
- Fomentar el debat i la deliberació col·lectiva.
- Garantir la participació en un marc d'igualtat.
- Vetllar per un procés amb un resultat final concret.
- Comprometre's en la devolució, resposta i seguiment del PLJ.
- Cercar una participació eficient.

A l'hora d'analitzar les opinions recollides hem de tenir present:

- L'objectiu és generar un diagnòstic compartit.
- Caldrà analitzar les idees recollides.
- Caldrà sistematitzar les idees recollides i ordenar-les.
- S'haurà de fer amb un llenguatge clar, entenedor i constructiu.
- Caldrà retornar els resultats als agents implicats.

Definir el eixos de reflexió:

- Joves i oci i lleure
- Joves i educació
- Joves i treball
- Joves i habitatge
- Joves i mobilitat
- Joves i convivència
- Joves i salut
- Joves i participació

I amb tot això... què fem?

Una vegada disposem de l'estudi sociodemogràfic de la població juvenil, el diagnòstic intern i extern, el mapa de recursos existents i les percepcions que tenen tècnics, polítics i els propis joves, serà el moment de creuar totes aquestes informacions i redactar un primer esborrany d'informe de diagnòstic. Aquest informe ha de ser un únic document on s'integra i es relacionen les diferents informacions. Així per cadascun dels àmbits d'anàlisi disposarem de:

- Dades objectives sobre aquell àmbit.
- Recursos i serveis que treballen en aquell àmbit.
- Anàlisi de percepcions tècniques i polítiques.
- Anàlisi de percepcions dels joves.

D'aquesta manera disposarem d'una informació valuosa i integrada per cadascun dels àmbits (treball, habitatge, oci i lleure, salut, etc.) que servirà de base per a l'elaboració de les línies d'actuació futures. És a dir, per cada àmbit disposarem de les dades objectives, els recursos disponibles, i les percepcions que es tenen sobre aquell àmbit. El creuament d'aquestes informacions per cada àmbit ha de permetre tenir una visió global i integral de cadascun dels temes objecte d'anàlisi de manera que es facilita el seu anàlisi conjunt i l'elaboració de propostes.

Ja hem dit abans que entenem el Pla Local de Joventut com una eina que ha de ser útil i que ha de servir per orientar i planificar les polítiques de joventut. També hem manifestat el nostre desig de que aquest Pla fos el màxim de consensuat possible.

Per tot això, una vegada disposem de l'informe de diagnòstic serà el moment de fer la devolució corresponent a tots els participants. Aquest moment de devolució ha de servir per retornar la informació als participants del procés però a més a més proposem que serveixi de punt de partida per iniciar la segona fase del Pla, o el que és el mateix, la fase de propostes.

FASE DE PROPOSTES

Es tracta de definir conjuntament i consensuar, a partir del diagnòstic realitzat, les línies d'actuació prioritàries a les que haurà de donar resposta el futur Pla Local de Joventut. La devolució dels resultats als participants es pot fer de moltes maneres i caldrà ser creatius també en aquest aspecte, pensant els canals i les estratègies que siguin més adequades. Per fer les propostes d'actuació es proposa utilitzar tècniques que posin en relació als diferents agents (polítics, tècnics, joves i altres) i que possibilitin el debat i la construcció col·lectiva de propostes. L'objectiu en aquest cas no és el de definir accions concretes sinó d'establir de manera consensuada les línies d'actuació prioritàries a les que hauria de donar resposta el Pla Local de Joventut i que per tan han d'inspirar i orientar el desenvolupament del Pla d'acció.

Elements organitzatius a tenir en compte en la fase de propostes:

- Quins temes s'obren a debat.
- Quins límits hi ha.
- Qui està convocat.
- Com capacitem, quina informació cal donar.
- Quins espais de participació es creen.
- Quins espais de seguiment.
- Com es prenen les decisions (grau d'incidència i criteris).
- Qui fa què? Responsabilitats (tècnics, polítics, ciutadans).
- Temps que tenim i planificació del procés d'execució.

Com ho podem fer?

Per desenvolupar la fase propositiva prèvia a l'elaboració del Pla Local de Joventut cal realitzar una sessió de treball conjunta entre els diferents agents implicats.

Organització a tenir en compte en la sessió de propostes:

- Definir quins i quants joves participen:
 - Representativitat discursiva: el número de participants difícilment serà representatiu en termes estadístics de tota la població
 - Tipus d'actors: polítics, tècnics, professionals, ciutadania organitzada, ciutadans, agents econòmics, etc.
 - Selecció dels participants. Criteris:
 - sociodemogràfics
 - selecció aleatòria o dirigida

- Necessitat de subdividir els grups grans en subgrups per facilitar la participació activa de tots els assistents.
- Realització de grups simultanis o no.
- Per realitzar la convocatòria caldrà valorar els canals de comunicació pertinents. En ella cal especificar: qui ho promou, per què, objectius de la trobada i del procés.
- Importància de la confirmació per preparar tots els elements logístics (espais, moderadors/es, materials, etc.)
- Comptar amb un espai adient: espai gran i possibilitat de distribuir sales per a fer els grups de treball.
- Buscar l'hora i durada més adient, ni massa curt que la gent no tingui temps de participar, ni massa llarg que els cansem (a més durada, més profunditat i més difícil de convèncer a la gent de venir)
- Preparar materials de suport i documentació que cal repartir.
- Garantir l'assoliment dels objectius de la sessió amb una organització de la jornada adient.
- Definir una dinàmica de treball que permeti la participació en condicions d'igualtat.
- Comptar amb moderadors encarregats de facilitar la participació dels assistents i recollir els resultats de la sessió.
- Explicar la continuïtat del procés.

Elements a tenir en compte per l'elaboració del Pla:

Una vegada tinguem definides les línies d'actuació prioritàries a les que ha de donar resposta el Pla Local arribarà el moment de desenvolupar el Pla d'acció que concreti les finalitats, les accions i els recursos que són necessaris per la seva implementació. És a dir caldrà passar dels objectius genèrics o les grans línies estratègiques a accions que siguin fàcilment mesurables i avaluables.

Alguns elements que caldrà tenir en compte per l'elaboració del pla d'acció són:

- Concretar els objectius que es volen assolir, diferenciant el que són objectius generals, específics o operatius.
- Definir les accions que cal impulsar per assolir aquest objectiu.
- Definir el calendari i temporització que cal preveure pel desenvolupament d'aquestes accions tenint en compte que el Pla Local es desenvolupa en quatre anys i que caldrà planificar accions a curt, mitjà i llarg termini.
- Definir els recursos que són necessaris per la implementació d'aquestes accions.
- Definir la manera en que s'organitzarà l'acció, identificant els seus responsables i els agents que haurien de participar.
- Valorar les estructures de seguiment del Pla amb els diferents agents implicats (polítics, tècnic, joves i altres agents).
- Estructura organitzativa del Pla i possible constitució de Grups de Treball.

En coherència amb la resta del Pla Local, aquesta fase d'elaboració del Pla d'acció també hauria de ser participada. Això vol dir, que d'una o altra manera caldria involucrar en el disseny i implementació del Pla d'acció a tots els agents vinculats amb el Pla Local de Joventut (polítics, tècnics, joves, altres agents, etc.).

Els criteris i les pautes per organitzar aquest treball són similars als descrits per la fase de diagnosi, ara bé, cal prestar una especial atenció a:

- Donar una bona informació tècnica respecte la viabilitat de les accions i propostes.
- Tenir molt present la capacitat de dur-les a terme perquè el pla d'acció sigui realista.

L'AVALUACIÓ DEL PLA

En l'àmbit de l'avaluació hem d'assenyalar que ens hem guiat del treball realitzat pels companys/yes del Consell Comarcal del Maresme i del seu document “*Com avaluar un Pla Local de Joventut. Guia per als tècnics municipals de joventut*”.

Atès que ells ja han fet una feina important per sistematitzar i ordenar els principals elements de què ha de constar una avaluació del Pla Local de Joventut no repetirem conceptes i centrarem aquest apartat en les conclusions principals del nostre grup.

Compartim el diagnòstic que fan respecte les dificultats per fer l'avaluació:

- Manca, en general, d'una cultura d'avaluació desenvolupada en les polítiques locals de joventut.
- Poca rigurositat en l'avaluació de resultats.
- Descuit dels resultats en la fase de planificació. Manca de concreció en els efectes que es volen aconseguir.
- Inexistència d'indicadors de resultat. Sí que hi ha indicadors de procés.
- Tendència a plantejar els objectius de forma irregular: repetitius, poc específics.
- Manca de reflexió entorn les finalitats últimes de les actuacions adreçades a la població jove.
- L'avaluació del procés d'implementació d'accions, de metodologia i de recursos, es menja tota l'avaluació que es fa i tot i així, és poc sistematitzada.
- Manca de regularitat en la recollida de dades.
- Tendència a fer una avaluació interna i intuïtiva.
- Manca de registres d'usuaris útils per a l'avaluació.
- Les eines concebudes per a avaluar són inconnexes i poc explotades.
- Les memòries són més descriptives que avaluatives. Manca de judicis de valor explícits.
- Dels qüestionaris que es passen a usuaris, sovint no se n'aprofita la informació que es recull, per manca de temps, però també per

manca de plantejament previ sobre quina informació volem i per a què.

- Poc pes dels resultats de les avaluacions tècniques en les decisions polítiques (fet que desvirtua el sentit de l'avaluació). Manca compartir criteris.
- Manca planificar l'avaluació: recursos, calendari, actuacions previstes, metodologia, informació a recollir, etc.

Entenem que l'avaluació ha de servir per:

- Facilitar la presa de decisions (amb uns criteris treballats).
- Millorar el coneixement de la intervenció que duem a terme.
- Explicar millor el que fem i per què (comunicar).
- Justificar les despeses i millorar la distribució de recursos.
- Motivar el treball del dia a dia (tenir perspectiva).
- No perdre de vista el sentit d'allò que fem (finalitat última).
- Treballar amb una actitud pro-activa i no reactiva davant de la realitat dels joves.
- Donar a la política de joventut un caràcter comunitari i no fer una "intervenció de despatx".
- Millorar els programes i les actuacions.
- Contrastar les teories i models d'intervenció que han inspirat els projectes.

Per això apostem per fer un avaluació continua i participada on l'anàlisi de la informació i els judicis de valor els fan els diferents agents del municipi implicats. Entenem que aquesta és l'opció que millor garanteix la implicació de joves, entitats i professionals en el Pla Local de Joventut i permet minimitzar els focus d'oposició als projectes i treure a la llum les divergències, amb l'objectiu de treballar amb un objectiu comú des de diferents perspectives.

Ara bé, aquesta avaluació comunitària ha d'anar lligada amb una *planificació comunitària*, que no és altra cosa que compartir un marc de treball orientat a la millora de la població juvenil entre diferents agents.

Hi ha molts aspectes del Pla Local de Joventut que es podrien avaluar:

- avaluació de necessitats
- avaluació de l'avaluabilitat
- avaluació del disseny
- avaluació de la implementació
- avaluació dels resultats
- avaluació de l'impacte
- avaluació de la cobertura
- avaluació de l'accessibilitat
- avaluació econòmica

Valorem però, que la nostra avaluació ha de ser realista i eficient per la qual cosa hem prioritzat alguns temes i algunes metodologies per desenvolupar-la.

Què hem d'avaluar ?	Cóm hem de fer l'avaluació?
Grau d'implicació i participació de: <ul style="list-style-type: none"> ▪ joves ▪ tècnics ▪ resta d'agents 	- Indicadors quantitatius (nombre de persones implicades, àrees, sessions de treball, etc.). - Valoracions qualitatives (enquestes, grups de discussió, ...)
Grau de transversalitat	- Indicadors quantitatius (recursos de cada àrea, comissions, gestions realitzades, etc.). - Valoracions qualitatives.
Grau d'impacte de les accions: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Impacte en les polítiques ▪ Cobertura de necessitats ▪ Satisfacció d'expectatives 	- Anàlisis comparatius. - Enquestes i valoracions.
Grau de compliment dels objectius fixats	- Concreció d'objectius en el disseny

- L'avaluació és un pas necessari en la millora de tot Pla Local de Joventut, sinó volem caure en l'anar fent sense sentit.
- Sense l'avaluació de les polítiques de joventut, no es pot avançar en la reflexió sobre els models d'intervenció sociocultural en joves.
- L'avaluació contribueix a donar coherència a la relació entre les necessitats detectades (diagnòstic) i els projectes realitzats.
- L'avaluació serà útil si estan clars els resultats que esperem dels projectes, els recursos que disposem i els destinataris a qui volem arribar.
- L'avaluació és un judici de valor que emetem per a jutjar si s'han aconseguit (i en quin grau) els resultats que s'esperaven i fins a quin punt els recursos i metodologies implementats han ajudat a aconseguir els resultats esperats.
- Per emetre un judici de valor sobre un projecte determinat s'han d'haver explicitat els criteris d'avaluació, en base als resultats esperats.
- És imprescindible recollir de manera sistemàtica i rigorosa diverses observacions, informacions i dades abans, durant i al final de l'execució dels projectes, per tal d'argumentar els judicis de valor i decisions preses sobre el Pla.

Aquest document ha estat elaborat en el marc del procés de reflexió i debat sobre els Plans Locals de Joventut i la seves eines d'avaluació impulsat pel Consell Comarcal del Vallès Oriental amb la participació de:

- *Ajuntament de La Garriga*
- *Ajuntament de Granollers*
- *Ajuntament de Figaró-Montmany*
- *Ajuntament de Caldes de Montbui*
- *Ajuntament de l'Ametlla del Vallès*
- *Ajuntament de Montornès del Vallès*
- *Ajuntament de Montmeló*
- *Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana*
- *Ajuntament de Cardedeu*
- *Ajuntament de Lliçà d'Amunt*
- *Ajuntament de Martorelles*
- *Ajuntament de les Franqueses del Vallès*
- *Secretaria General de Joventut*

Amb el suport tècnic de

